

INSETE

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 2030

ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ

Προορισμός «Δυτική Μακεδονία & βουνά και λίμνες της Δυτικής Μακεδονίας» Επιτελική Σύνοψη

Αποτελεί μέρος της μελέτης:
«Σχέδια Δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας
και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα»

Deloitte.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΠΕ & ΊΣ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

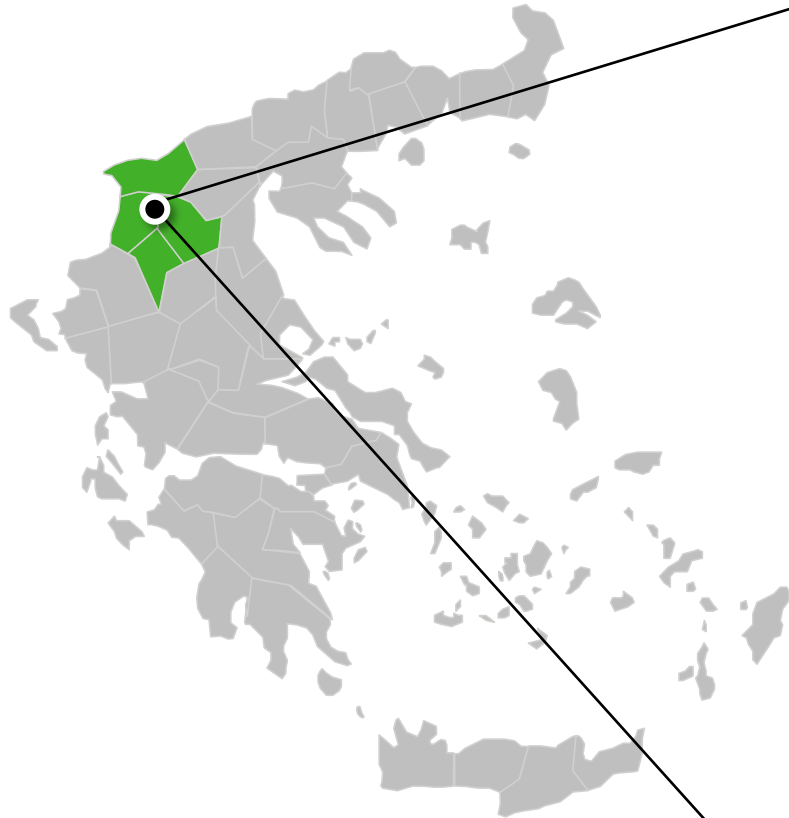
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προορισμός «Δυτική Μακεδονία & βουνά και λίμνες της Δυτικής Μακεδονίας»

- Προορισμός «Δυτική Μακεδονία & βουνά και λίμνες της Δυτικής Μακεδονίας» 3
- Αξιολόγηση Κύριων Τουριστικών Προϊόντων 4
- Αξιολόγηση Συμπληρωματικών Τουριστικών Προϊόντων 5
- Αξιολόγηση Προορισμού 6
- Κύρια Τουριστικά Προϊόντα και Αγορές – στόχοι 8
- Συμπληρωματικά Τουριστικά Προϊόντα και Αγορές – στόχοι 9
- Στρατηγικές Δράσεις Δημοσίου Τομέα 10
- Επισκόπηση Αξιολόγησης Στρατηγικών Δράσεων Δημόσιου Τομέα 12
- Στρατηγικές Δράσεις ΣΔΙΤ ή ιδιωτικής πρωτοβουλίας 13

Παρουσίαση προορισμών

Οι προορισμοί που έχουν αναγνωρισθεί στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας περιλαμβάνουν τον προορισμό «ομπρέλα» «Δυτική Μακεδονία», καθώς και τον υπο-προορισμό «Βουνά και λίμνες της Δυτικής Μακεδονίας» που αποτελείται από τις λίμνες και τα ορεινά συμπλέγματα της Περιφέρειας.

Προορισμοί της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

- Ο προορισμός «Δυτική Μακεδονία» περιλαμβάνει το σύνολο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας που αποτελείται από τις ΠΕ Κοζάνης (3.516 τ.χλμ.) Γρεβενών (2.292 τ.χλμ.), Καστοριάς (1.720 τ.χλμ.) και Φλώρινας (1.925 τ.χλμ.)
- Ο προορισμός «Βουνά και λίμνες της Δυτικής Μακεδονίας» εστιάζει στους ορεινούς όγκους και στα συστήματα λιμνών της Περιφέρειας, καθώς και στις εναλλακτικές, θεματικές και ήπιες μορφές τουρισμού όπως ορίζονται από τα συμπληρωματικά τουριστικά προϊόντα του Αγροτουρισμού, του Οικοτουρισμού, του Αθλητικού Τουρισμού και του Γαστρονομικού Τουρισμού.
- Λόγω της ιδιαιτερότητας της Περιφέρειας (η μοναδική Περιφέρεια της χώρας δίχως θάλασσα) κρίνεται ότι οι προορισμοί της θα πρέπει να εστιάζουν στα εναλλακτικά τουριστικά προϊόντα, τα οποία θα πρέπει να ενοποιηθούν και να προβληθούν ως ενιαίο προϊόν.

Οι λίμνες της Δυτικής Μακεδονίας περιλαμβάνουν τα υποσυστήματα: Αλιάκμονας – λίμνη Πολυφύτου, Λίμνες Βεγορίτιδας – Πετρών – Ζάζαρης – Χειμαδίτιδας, Λίμνη Καστοριάς, Μεγάλη και Μικρή Πρέσπα που συμπεριλαμβάνονται και στην μελέτη Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης Λιμνών.

Αξιολόγηση κύριων τουριστικών προϊόντων (1)

Παρακάτω παρουσιάζεται η αξιολόγηση των κύριων τουριστικών προϊόντων που υφίστανται ή / και δύναται να αναπτυχθούν στους προορισμούς της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

	Αξιολόγηση	Αιτιολόγηση
 Sun & Beach		<ul style="list-style-type: none"> • Προϊόν με χαμηλή σημασία και δυνατότητα ανάπτυξης • Έλλειψη πόρων και υποδομών για την ανάπτυξη του συγκεκριμένου προϊόντος καθώς ο προορισμός δεν διαθέτει ακτογραμμή • Δυνατότητα διασύνδεσης με τους προορισμούς «Ολυμπος & ακτές Πιερίας» και «Χαλκιδική» σχετικά με το τουριστικό προϊόν Sun & Beach
 Ναυτικός Τουρισμός (yachting)		<ul style="list-style-type: none"> • Προϊόν με χαμηλή σημασία και δυνατότητα ανάπτυξης • Έλλειψη πόρων και υποδομών για την ανάπτυξη του συγκεκριμένου προϊόντος καθώς ο προορισμός δεν διαθέτει ακτογραμμή
 Ναυτικός Τουρισμός (κρουαζιέρα)		<ul style="list-style-type: none"> • Προϊόν με χαμηλή σημασία και δυνατότητα ανάπτυξης • Έλλειψη πόρων και υποδομών για την ανάπτυξη του συγκεκριμένου προϊόντος καθώς ο προορισμός δεν διαθέτει ακτογραμμή
 Πολιτιστικός & Θρησκευτικός Τουρισμός		<ul style="list-style-type: none"> • Δυνατότητα ανάπτυξης και ανάδειξής του σε εδραιωμένο / ιδιαίτερα ανεπτυγμένο προϊόν λόγω των πόρων και σημείων ενδιαφέροντος με κύρια στοιχεία το πλούσιο λαογραφικό κεφάλαιο, τους οικισμούς με το αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον και τα διατηρητέα κτίρια, τις βυζαντινές και μεταβυζαντινές εκκλησίες και μόνες, τα κάστρα, τα γεφύρια, τα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους (προϊστορικός οικισμός του Δισπηλίου, ο αρχαιολογικός χώρος των Πετρών, η αρχαία Αιάνη κ.α.) και τα μουσεία (μικρού μεγέθους) που, όμως διαθέτουν, περιορισμένη τουριστική αξιοποίηση – ανάγκη βελτιωμένης αξιοποίησης, προβολής και προώθησης (βλέπετε επόμενη σελίδα)
 City Break		<ul style="list-style-type: none"> • Υφιστάμενο ή προς ανάπτυξη υποστηρικτικό / δευτερεύον προϊόν στον προορισμό • Ύπαρξη αστικών κέντρων με πόρους, υποδομές και σημεία ενδιαφέροντος (Καστοριά, Φλώρινα, Σιάτιστα κ.α.), αλλά χωρίς διεθνή αεροπορική συνδεσιμότητα που μπορούν να προσελκύσουν εσωτερικό τουρισμό και να ενισχύσουν το τουριστικό προϊόν τόσο του προορισμού «Δυτική Μακεδονία» όσο και του City Break της «Θεσσαλονίκης» (βλέπετε επόμενη σελίδα)
 MICE		<ul style="list-style-type: none"> • Υφιστάμενο ή προς ανάπτυξη υποστηρικτικό / δευτερεύον προϊόν στον προορισμό • Δυνατότητα αξιοποίησης των θεματικών τουριστικών πόρων του προορισμού (Πολιτιστικός & Θρησκευτικός, Αγροτουρισμός, Οικοτουρισμός, Αθλητικός, Γαστρονομικός, Ευεξίας) για την ενίσχυση και τον εμπλουτισμό του προϊόντος MICE της «Θεσσαλονίκης» - περιορισμένοι πόροι και υποδομές συνεδριακού τουρισμού μη κατάλληλες για τη φιλοξενία συνεδρίων εθνικής / διεθνούς εμβέλειας (βλέπετε επόμενη σελίδα)

 Κύριο τουριστικό προϊόν

 Συμπληρωματικό τουριστικό προϊόν

 Εδραιωμένο / ιδιαίτερα ανεπτυγμένο προϊόν

 Δυνατότητα ανάπτυξης και ανάδειξής του σε εδραιωμένο / ιδιαίτερα ανεπτυγμένο προϊόν

 Υφιστάμενο ή προς ανάπτυξη υποστηρικτικό / δευτερεύον προϊόν

 Προϊόν με χαμηλή σημασία και δυνατότητα ανάπτυξης

Αξιολόγηση συμπληρωματικών τουριστικών προϊόντων (1)

Παρακάτω παρουσιάζεται η αξιολόγηση των συμπληρωματικών τουριστικών προϊόντων που υφίστανται ή / και δύναται να αναπτυχθούν στους προορισμούς της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

	Αξιολόγηση	Αιτιολόγηση
 Αγροτουρισμός		<ul style="list-style-type: none"> Δυνατότητα ανάπτυξης και ανάδειξης του σε εδραιωμένο / ιδιαίτερα ανεπτυγμένο προϊόν στον προορισμό Υπαρξη αξιόλογων αγροτικών οικισμών / κοινοτήτων (είτε μεμονωμένων όπως το Νυμφαίο είτε σε συγκεντρώσεις όπως π.χ. Βλαχοχώρια, Μαστοροχώρια, Οικισμοί Πρεσπών) με αξιόλογα δείγματα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κοντά σε τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και περιβαλλοντικής αξίας, ορισμένα αγροτουριστικά καταλύματα / ξενώνες και δυνατότητα διασύνδεσης του τουρισμού με τις τοπικές κοινωνίες και την αγροδιατροφική παραγωγή για την ανάπτυξη του Αγροτουρισμού και του Τουρισμού Υπαίθρου (βλέπετε επόμενη σελίδα)
 Οικοτουρισμός		<ul style="list-style-type: none"> Δυνατότητα ανάπτυξης και ανάδειξης σε εδραιωμένο / ιδιαίτερα ανεπτυγμένο προϊόν στον προορισμό Υψηλά ορεινά συμπλέγματα και σύστημα λιμνών που αποτελούν φυσικούς / περιβαλλοντικούς πόρους υψηλής αξίας (προστατευόμενες περιοχές π.χ. ο Εθνικός Δρυμός των Πρεσπών και ο Εθνικός Δρυμός της Πίνδου) με βιοποικιλότητα και δυνατότητα / ενδιαφέρον αξιοποίησης (μεταξύ των πιο σημαντικών στον ελλαδικό χώρο) σχετικά με ήπιες τουριστικές δραστηριότητες όπως η παρατήρηση της φύσης (χλωρίδα: συλλογή μανιταριών, πανίδα: παρατήρηση πουλιών στα λιμναία οικοσυστήματα και μεγάλων θηλαστικών στα δύο καταφύγια κ.α.) και ο γεωτουρισμός (βλέπετε επόμενη σελίδα)
 Αθλητικός Τουρισμός		<ul style="list-style-type: none"> Δυνατότητα ανάπτυξης και ανάδειξης σε εδραιωμένο / ιδιαίτερα ανεπτυγμένο προϊόν στον προορισμό λόγω της καταλληλότητας των φυσικών πόρων του προορισμού (ορεινοί όγκοι, λίμνες, ποτάμια, βραχώδεις όγκοι, δασικές εκτάσεις κ.α.) για υπαίθριες δραστηριότητες ενεργούς αναψυχής και Τουρισμό Περιπέτειας (π.χ. ορεινή πεζοπορία / ποδηλασία, ανεμοπτερισμός, kayak, rafting, ορειβασία, αναρρίχηση), καθώς και της ύπαρξης σχετικών υποδομών (που χρήζουν ωστόσο αναβάθμισης), όπως π.χ. χιονοδρομικά κέντρα, διαδρομές, καταφύγια – σχετικά περιορισμένη τουριστική αξιοποίηση και προώθηση των διαθέσιμων πόρων στις διεθνείς αγορές (βλέπετε επόμενες σελίδες)
 Γαστρονομικός Τουρισμός		<ul style="list-style-type: none"> Δυνατότητα ανάπτυξης και ανάδειξης σε εδραιωμένο / ιδιαίτερα ανεπτυγμένο προϊόν στον προορισμό Υπαρξη σημαντικών πόρων και υποδομών όπως η παραδοσιακή γαστρονομία της υπαίθρου, τα προϊόντα ΠΟΠ / ΠΓΕ, η υψηλού επιπέδου οινική παραγωγή (με επίκεντρο το Αμύνταιο), τα επισκέψιμα οινοποιεία, τα (παραδοσιακά) εστιατόρια ελληνικής κουζίνας και σχεδιασμός με βάση το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών για την δημιουργία οικοσυστήματος οινοτουρισμού στην Περιφέρεια - σχετικά περιορισμένη αξιοποίηση, προβολή και προώθηση και ενσωμάτωση του γαστρονομικού πλούτου στην ταυτότητα του προορισμού (βλέπετε επόμενες σελίδες)
 Τουρισμός Ευεξίας		<ul style="list-style-type: none"> Υφιστάμενο ή προς ανάπτυξη υποστηρικτικό / δευτερεύον προϊόν Υπαρξη 3 Ιαματικών Φυσικών Πόρων που με κατάλληλη αξιοποίηση και επενδύσεις θα μπορούσαν να αποτελέσουν τμήμα ενός ολοκληρωμένου δικτύου ιαματικών πηγών που εκτείνεται και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και σχεδιασμός με βάση το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών για την δημιουργία υπερσύγχρονης κλινικής αποκατάστασης στον προορισμό (βλέπετε επόμενες σελίδες)

 Κύριο τουριστικό προϊόν

 Συμπληρωματικό τουριστικό προϊόν

 Εδραιωμένο / ιδιαίτερα ανεπτυγμένο προϊόν

 Δυνατότητα ανάπτυξης και ανάδειξης του σε εδραιωμένο / ιδιαίτερα ανεπτυγμένο προϊόν

 Υφιστάμενο ή προς ανάπτυξη υποστηρικτικό / δευτερεύον προϊόν

 Προϊόν με χαμηλή σημασία και δυνατότητα ανάπτυξης

Αξιολόγηση προορισμών (1)

Παρακάτω παρουσιάζεται η αξιολόγηση των προορισμών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με βάση την μεθοδολογία που έχει προδιαγραφεί.

A/A	Κριτήρια	Βάρος κριτηρίου	Βαθμολογία	Σχόλια
1	Προσβασιμότητα & συνδεσιμότητα	35%	1,3	<ul style="list-style-type: none"> • Αεροπορική: 1,0 / 5,0 Ακτοπλοϊκή: 0,0 / 5,0 Οδική: 4,0 / 5,0 Σιδηροδρομική: 2,0 / 5,0 – Κομβική γεωγραφική θέση ως οδική πύλη εισόδου από τα Δυτικά Βαλκάνια – Δυνατότητα εξυπηρέτησης των προορισμών από το Αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης «Μακεδονία» και το Αεροδρόμιο Ιωαννίνων «Βασιλιάς Πύρρος» - σχετικά μεγάλη χρονοαπόσταση από τα επίκεντρα των προορισμών – Εγνατία Οδός, ο βασικός κεντρικός οδικός άξονας του προορισμού, που βελτιώνει το μεταφορικό της δίκτυο εξασφαλίζοντας πρόσβαση σε οικιστικά κέντρα μικρότερης εμβέλειας και στα σημεία τουριστικού / πολιτιστικού ενδιαφέροντος, καθώς και διαπεριφερειακή και διαβαλκανική προσπελασιμότητα – Οδική πρόσβαση μέσω Α.Θ.Ε. (Α1 Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι), Εγνατίας Οδού (Α2), Εθνικής Οδού (ΕΟ2 Κρυσταλλοπηγή, Φλώρινα, Έδεσσα, Θεσσαλονίκη, Καβάλα), Εθνικής Οδού 12 (ΕΟ12 Θεσσαλονίκη, Σέρρες, Δράμα, Καβάλα), Εθνικής Οδού 65 (ΕΟ65 Λαγκαδάς, Κιλκίς, Δοϊράνη), Εθνικής Οδού 57 (ΕΟ 57 Εξοχή-Δράμα), Αυτοκινητόδρομοι 29 (Α29 Κρυσταλλοπηγή, Καστοριά, Σιάτιστα), Αυτοκινητόδρομοι 27 (Α27 κάθετος άξονας Νίκη, Φλώρινα, Κοζάνη), Αυτοκινητοδρόμου Α25 (Α25 Λαγκαδάς, Σιδηρόκαστρο, Προμαχώνας) – Ανάγκες αναβάθμισης του εσωτερικού οδικού δικτύου πρόσβασης στην δυτική πλευρά του προορισμού με εστίαση στη σύνδεση του εθνικού και επαρχιακού δικτύου με την Εγνατία Οδό και ανεπαρκές σιδηροδρομικό δίκτυο, ακόμα και στη γραμμή Θεσσαλονίκη-Φλώρινα
2	Κύρια τουριστικά προϊόντα	25%	1,1	<ul style="list-style-type: none"> • Πολιτιστικός & Θρησκευτικός Τουρισμός (0,6 / 1,0): πλούσιο λαογραφικό κεφάλαιο, οικισμοί με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον και διατηρητέα κτίρια, βυζαντινές και μεταβυζαντινές εκκλησίες και μόνες, κάστρα, γεφύρια, ορισμένα μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι όπως ο προϊστορικός οικισμός του Δισπηλίου και ο αρχαιολογικός χώρος των Πετρών και μουσεία (μικρού μεγέθους) με περιορισμένη τουριστική αξιοποίηση • City Break (0,25 / 1,0): αστικά κέντρα χωρίς απευθείας διεθνή αεροπορική συνδεσιμότητα και με πόρους και σημεία ενδιαφέροντος κατάλληλα για την προσέλκυση εγχώριου τουρισμού που μπορούν να δράσουν συμπληρωματικά με το προϊόν City Break της «Θεσσαλονίκης» • MICE (0,25 / 1,0): περιορισμένοι πόροι και υποδομές συνεδριακού τουρισμού μη κατάλληλες για τη φιλοξενία συνεδρίων εθνικής / διεθνούς εμβέλειας, αλλά δυνατότητα διασύνδεσης των τουριστικών πόρων του προορισμού με το προϊόν MICE της «Θεσσαλονίκης»
3	Συμπληρωματικά τουριστικά προϊόντα	10%	2,7	<ul style="list-style-type: none"> • Αγροτουρισμός (0,6 / 1,0): αξιόλογοι αγροτικοί οικισμοί με εγγύτητα στο φυσικό περιβάλλον και αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον (π.χ. παραδοσιακός οικισμός Νυμφαίου με τα καταφύγια αρκούδας και λύκου και τις υπαίθριες δραστηριότητες), ορισμένοι αγροτουριστικοί ξενώνες και δυνατότητα διασύνδεσης του τουρισμού με την αγροτική παραγωγή και την μεταποίηση μέσω επισκέψιμων μονάδων • Οικοτουρισμός (0,6 / 1,0): ορεινοί όγκοι και λίμνες που αποτελούν φυσικούς και περιβαλλοντικούς πόρους υψηλής αξίας, με τοπία ιδιαίτερου κάλλους και βιοποικιλότητα (π.χ. καταφύγια καφέ αρκούδας και λύκου μοναδικά στην Ελλάδα) που αποτελούν τη βάση για ήπια τουριστική αξιοποίηση και δραστηριότητες στη φύση • Αθλητικός Τουρισμός (0,6 / 1,0): φυσικοί πόροι κατάλληλοι για υπαίθριες αθλητικές δραστηριότητες και Τουρισμό Περιπέτειας, καθώς και σχετικές υποδομές με σχετικά περιορισμένη αξιοποίηση • Γαστρονομικός Τουρισμός (0,6 / 1,0): παραδοσιακή γαστρονομία της υπαίθρου, προϊόντα ΠΟΠ / ΠΓΕ, (παραδοσιακά) εστιατόρια ελληνικής κουζίνας, οινική παραγωγή (επίκεντρο η ζώνη ΠΟΠ κρασιού στο Αμύνταιο) και επισκέψιμα οινοποιεία, καθώς και σχεδιαζόμενη επένδυση €20-25 εκατ. για τη δημιουργία οικοσυστήματος οινοτουρισμού στον προορισμό με βάση το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών) – σχετικά περιορισμένη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων • Τουρισμός Ευεξίας (0,25 / 1,0): δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης και αναβάθμισης των 3 αναγνωρισμένων Ιαματικών Φυσικών Πόρων από το Υπουργείο Τουρισμού και σχεδιαζόμενη επένδυση €50-60 εκατ. σε υπερσύγχρονη κλινική αποκατάσταση στον προορισμό με βάση το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών

Αξιολόγηση προορισμών (2)

Παρακάτω παρουσιάζεται η αξιολόγηση των προορισμών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με βάση την μεθοδολογία που έχει προδιαγραφεί.

A/A	Κριτήρια	Βάρος κριτηρίου	Βαθμολογία	Σχόλια
4	Διεθνής φήμη & αναγνωρισιμότητα, σημεία ενδιαφέροντος & Μνημεία UNESCO	20%	1,0	<ul style="list-style-type: none">Διεθνής φήμη & αναγνωρισιμότητα: 1,0 / 5,0 Σημεία ενδιαφέροντος: 1,0 / 5,0 Μνημεία UNESCO: 1,0 / 5,0Συγκαταλέγεται μέσα στους προορισμούς με πολύ χαμηλή διεθνή φήμη και αναγνωρισιμότητα (βλέπετε και τις μόλις 20 χιλ. διεθνείς αφίξεις στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για το 2019).~103 σημεία ενδιαφέροντος (μνημεία, αξιοθέατα, μουσεία, φύση και πάρκα κ.α.) με βάση την αξιολόγηση της ταξιδιωτικής πλατφόρμας του Tripadvisor για τον προορισμό «Δυτική Μακεδονία»Απουσία Μνημείου UNESCO στον προορισμό
5	Υφιστάμενη ζήτηση	5%	1,0	<ul style="list-style-type: none">~152.498 αφίξεις στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ) βάσει στοιχείων 2019
6	Υφιστάμενη προσφορά (διαμονή)	5%	1,0	<ul style="list-style-type: none">Σύνολο ξενοδοχειακών δωματίων και ενοικιαζόμενων δωματίων: 1,0 / 5,0– ~3.463 ξενοδοχειακά δωμάτια και ενοικιαζόμενα δωμάτια βάσει στοιχείων 2019Ποσοστό ξενοδοχειακών δωματίων 4*,5* και ενοικιαζόμενων δωματίων 4K ως προς τον συνολικό αριθμό δωματίων: 1,0 / 5,0– ~15,8% του συνόλου των ξενοδοχειακών και ενοικιαζόμενων δωματίων ανήκουν στις κατηγορίες 4*, 5* και 4K βάσει στοιχείων 2019

Συνολική βαθμολογία προορισμού	1,3 / 5,0
--------------------------------	-----------

Σημείωση: Οι προορισμοί «Δυτική Μακεδονία» και «Βουνά και λίμνες της Δυτικής Μακεδονίας» δεν αξιολογούνται ξεχωριστά, καθώς το φυσικό περιβάλλον και ιδιαίτερα το σύστημα των λιμνών της Περιφέρειας μπορεί να αποτελέσει μοναδικό συγκριτικό πλεονέκτημα και κρίσιμο παράγοντα για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, δεδομένης και της έλλειψης παραθαλάσσιας ζώνης στην Περιφέρεια, κάτι το οποίο την διαφοροποιεί από το κυρίαρχο τουριστικό μοντέλο και το βασικό εθνικό τουριστικό προϊόν της χώρας.

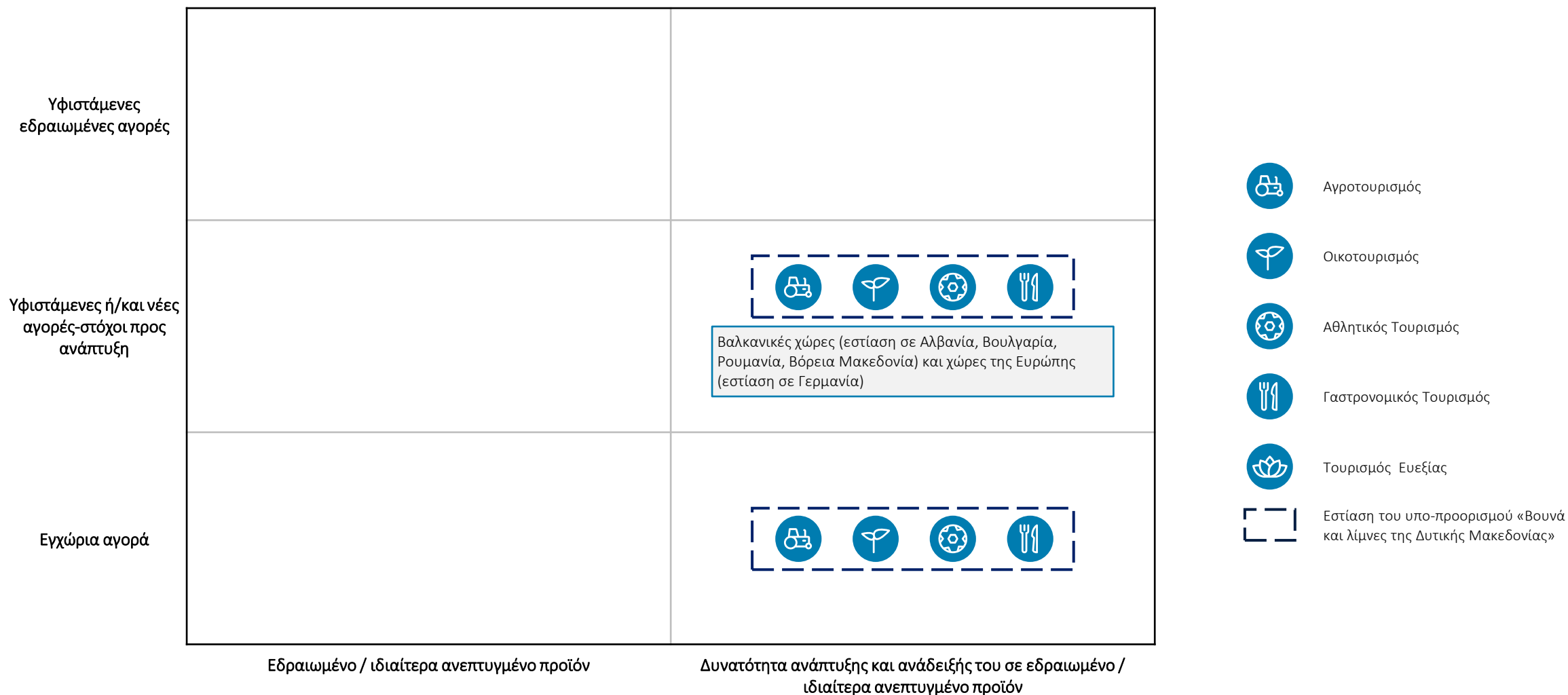
Ansoff Matrix | Κύρια τουριστικά προϊόντα

Βάσει των ισχυρών σημείων και ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων του προορισμού, καθώς και των συμπερασμάτων που προέκυψαν από τη Διαβούλευση και τις αναλύσεις των προηγούμενων βημάτων της μελέτης, εκτιμάται ότι οι προορισμοί της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας θα πρέπει να εστιάσουν στην ανάπτυξη των παρακάτω συνδυασμών κύριων τουριστικών προϊόντων – αγορών.

Ansoff Matrix | Συμπληρωματικά τουριστικά προϊόντα

Βάσει των ισχυρών σημείων και ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων των προορισμών, καθώς και των συμπερασμάτων που προέκυψαν από τη Διαβούλευση και τις αναλύσεις των προηγούμενων βημάτων της μελέτης, εκτιμάται ότι οι προορισμοί της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας θα πρέπει να εστιάσουν στην ανάπτυξη των παρακάτω συνδυασμών συμπληρωματικών προϊόντων – αγορών.

Στρατηγικές Δράσεις Δημόσιου (1)

Παρακάτω παρουσιάζεται επισκόπηση των Στρατηγικών Δράσεων Δημόσιου Τομέα για τους προορισμούς της Περιφέρειας.

A/A	Στρατηγικές Δράσεις
1	Εφαρμογή ολοκληρωμένης και δυναμικής στρατηγικής επικοινωνίας, προβολής και προώθησης της Περιφέρειας στο πλαίσιο ανάπτυξης του Περιφερειακού Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού (DMO)
2	Βελτίωση του αερολιμένα Καστοριάς για ενίσχυση της εσωτερικής συνδεσιμότητας του προορισμού
3	Δράσεις βελτίωσης της οδικής ασφάλειας, σήμανσης, καθαριότητας και των υποστηρικτικών υποδομών της Εγνατίας καθώς και προσαρμογή στις καιρικές συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή, με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον
4	Βελτίωση και ανάπτυξη οδικού δικτύου
5	Αναβάθμιση διαδρομών-μονοπατιών με κοινή σήμανση επεξήγησης, ενημέρωσης και κατεύθυνσης που θα συνοδεύεται από τις ανάλογες διεθνείς πιστοποιήσεις, καθώς και σαφής διαχωρισμός των πεζοπορικών και ποδηλατικών διαδρομών με αυτές που αφορούν λουιές εναλλακτικές δραστηριότητες
6	Δράσεις προώθησης κοινών κανονιστικών προτύπων
7	Στρατηγική προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και των ρύπων και ειδικότερα των επιβαρυσμένων περιοχών λόγω της λιγνιτικής παραγωγής ενέργειας και των περιοχών Natura 2000 με στόχο τη διάσωση της σπάνιας πανίδας και χλωρίδας
8	Δράσεις καλλιέργειας συνεργασιών και συνεργειών διαπεριφερειακού, με τις περιφέρειες Μακεδονίας και Ηπείρου, και διασυνοριακού επιπέδου για την ανάπτυξη ενός ενιαίου χαρτοφυλακίου προϊόντων και τη δημιουργία δικτύων
9	Ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας αγροτουριστικών μονάδων
10	Δημιουργία ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης με σκοπό την γρήγορη και εύκολη ολοκληρωμένη παροχή και αναζήτηση πληροφόρησης στον επισκέπτη για όλες τις προσφερόμενες τουριστικές εμπειρίες, δραστηριότητες, παροχές και τις υπάρχουσες επιχειρήσεις
11	Επέκταση του δικτύου των παραδοσιακών οικισμών με την προσθήκη επιπλέον περιοχών που βρίσκονται στους ορεινούς όγκους και στις παραλίμνιες εκτάσεις που παρουσιάζουν αξιόλογα χαρακτηριστικά
12	Εκπαιδευτικά προγράμματα και εκστρατείες ενημέρωσης των επισκεπτών για την ευαισθητοποίηση / κινητοποίηση της περιβαλλοντικής συνείδησης και την ενημέρωση για τα είδη της χλωρίδας και της πανίδας και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας
13	Ολοκληρωμένη στρατηγική και νομοθετικό πλαίσιο με σκοπό τη δημιουργία καταλυμάτων φιλικών προς το περιβάλλον και διαμορφωμένων με βάση τις αρχές της αειφορίας και της εξοικονόμησης ενέργειας και προώθηση οικοτουριστικού προϊόντος με οικονομικά ανταποδοτικά οφέλη στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος
14	Ανάπτυξη σύνθετου προγράμματος τουριστικής προβολής που δεν θα περιορίζεται στον φυσικό πλούτο της Περιφέρειας, αλλά ταυτόχρονα θα αναδεικνύει τα αστικά κέντρα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν προορισμούς
15	Ευελιξία στο νομοθετικό πλαίσιο και τις άδειες σχετικά με τη δυνατότητα ανάπτυξης πολλών δραστηριοτήτων εντός της αγροτουριστικής μονάδας
16	Στρατηγική αειφόρας διαχείρισης του κλάδου των εξορύξεων σε πλήρη συμβατότητα με την ανάπτυξη της τουριστικής δραστηριότητας και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού που μπορεί να προσφέρει η Περιφέρεια
17	Δράσεις διατήρησης, προστασίας, προώθησης και ανάπτυξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και των μνημείων εντός των αστικών κέντρων της Περιφέρειας
18	Στρατηγικό πλάνο υδρονομικής εξοικονόμησης και διαχείρισης των υδάτινων πόρων στις περιοχές που προσδίδουν σημαντική προστιθέμενη αξία στην Περιφέρεια, που αντιμετωπίζουν σοβαρές επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή και τη μόλυνση των υπόγειων υδάτων που τις τροφοδοτούν, αποτροπής της υποβάθμισης των υδάτων λόγω της διοχέτευσης ρύπων από τις βιομηχανικές ζώνες της περιοχής και βιώσιμης διαχείρισης των υπόγειων υδάτων που τροφοδοτούν τις λίμνες
19	Ανάπτυξη δικτύου θεματικών κέντρων ενημέρωσης, οικομουσειών και μουσείων φυσικής ιστορίας που θα εκτείνονται στις λίμνες και τους ορεινούς όγκους της περιφέρειας, θα αναπτύξουν συνέργειες και θα βρίσκονται σε άρρηκτη συνεργασία με τα παρατηρητήρια άγριας ζωής και τα ορνιθοπαρατηρητήρια (Πρέσπες, Νυμφαίο, σύμπλεγμα λιμνών Αμύνταιου κ.α.)
20	Ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση αστικών λυμάτων, στερεών και υγρών αποβλήτων βασισμένη στην κυκλική οικονομία

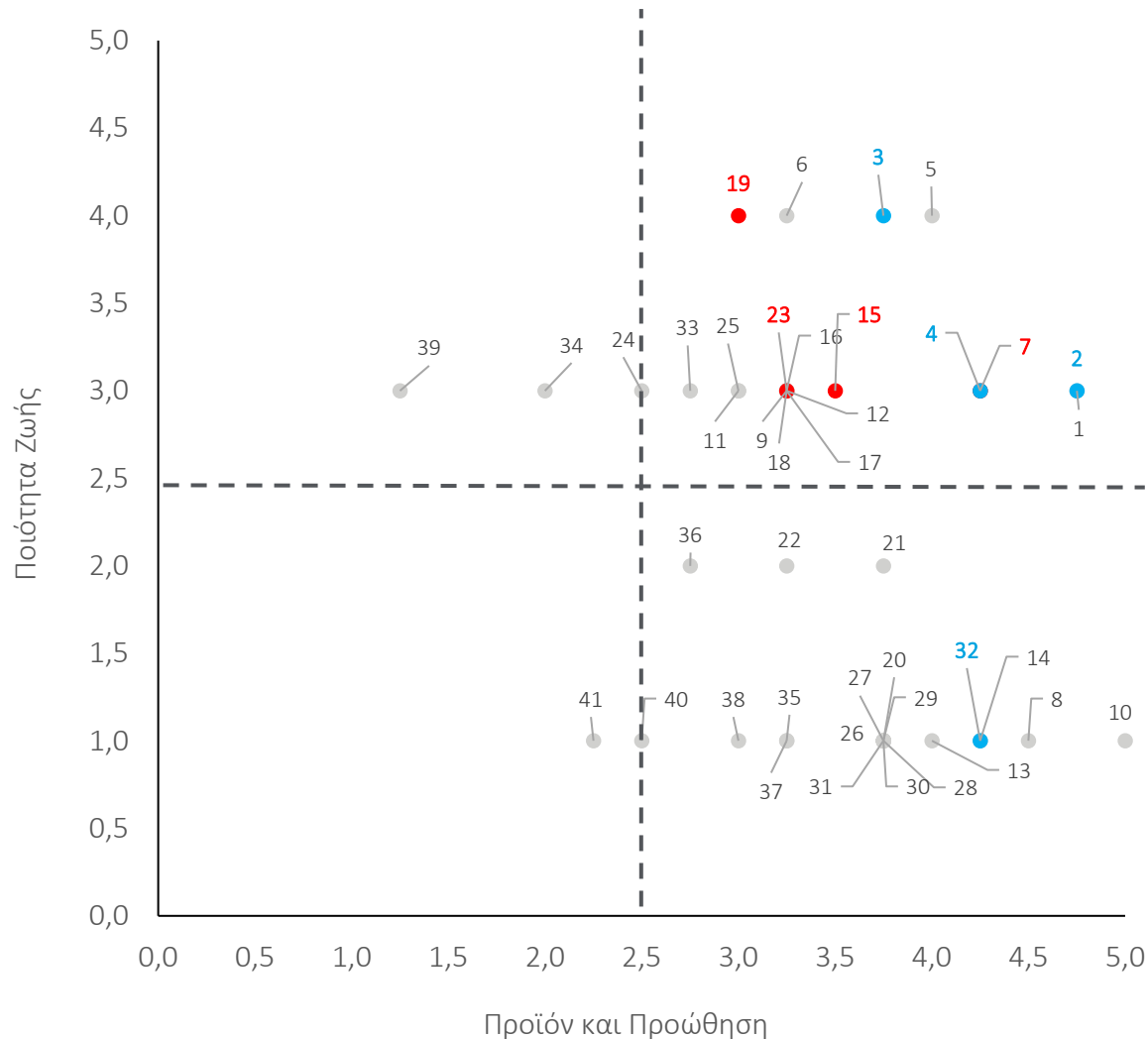
Στρατηγικές Δράσεις Δημόσιου (2)

Παρακάτω παρουσιάζεται επισκόπηση των Στρατηγικών Δράσεων Δημόσιου Τομέα για τους προορισμούς της Περιφέρειας.

A/A	Στρατηγικές Δράσεις
21	Δράσεις ποιοτικής αναβάθμισης της διαμονής στον προορισμό
22	Δημιουργία ειδικών μονοπατιών πεζοπορίας για την περιήγηση ΑμεΑ
23	Συστήματα παρακολούθησης της βιωσιμότητας της τουριστικής ανάπτυξης σε προστατευόμενες περιοχές με την ανάπτυξη έξυπνων εφαρμογών και συστήματος δεικτών για τη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας
24	Ολοκληρωμένη ερευνητική διαδικασία για τις επιπτώσεις υπαίθριων δραστηριοτήτων ενεργούς αναψυχής με άξονα την αειφορία, καθώς και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο φυσικό περιβάλλον (χιονόπτωση, διατήρηση του υδατικού βάθους στους λιμένες κ.α.) και προσαρμογή του σχεδίου δράσης
25	Βελτίωση υποδομών στα τρία χιονοδρομικά της Περιφέρειας με εστίαση στις συμπληρωματικές παροχές όπως σαλέ και εστιατόρια
26	Δημιουργία σύγχρονης και εύχρηστης ολοκληρωμένης ψηφιακής πύλης Πολιτιστικού & Θρησκευτικού Τουρισμού σε πολλαπλές γλώσσες βελτιστοποιημένης για πολλαπλούς τύπους συσκευών, η οποία θα αποτελεί μέρος της ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης για τον προορισμό
27	Δημιουργία σύγχρονης και εύχρηστης ολοκληρωμένης ψηφιακής πύλης Αγροτουρισμού σε πολλαπλές γλώσσες βελτιστοποιημένη για πολλαπλούς τύπους συσκευών, που θα αποτελεί τμήμα της ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης για τον προορισμό
28	Επέκταση των ευρωπαϊκών μονοπατιών μεγάλων διαδρομών E4 και E6
29	Δημιουργία σύγχρονης και εύχρηστης ολοκληρωμένης ψηφιακής πύλης Οικοτουρισμού σε πολλαπλές γλώσσες βελτιστοποιημένης για πολλαπλούς τύπους συσκευών, που θα αποτελεί τμήμα της ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης για τον προορισμό
30	Δημιουργία σύγχρονης και εύχρηστης ολοκληρωμένης ψηφιακής πύλης Αθλητικού Τουρισμού σε πολλαπλές γλώσσες βελτιστοποιημένης για πολλαπλούς τύπους συσκευών, η οποία θα αποτελεί μέρος της ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης για τον προορισμό
31	Δημιουργία σύγχρονης και εύχρηστης ολοκληρωμένης ψηφιακής πύλης Γαστρονομικού Τουρισμού σε πολλαπλές γλώσσες βελτιστοποιημένης για πολλαπλούς τύπους συσκευών, η οποία θα αποτελεί μέρος της ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης για τον προορισμό
32	Δράσεις αναβάθμισης και επέκτασης της σιδηροδρομικής συνδεσιμότητας
33	Δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης
34	Εκπαιδευτικά προγράμματα και εκστρατείες ενημέρωσης των επισκεπτών για την ευαισθητοποίηση / κινητοποίηση της περιβαλλοντικής συνείδησης και την ενημέρωση για τα είδη της χλωρίδας και της πανίδας και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας
35	Σχεδιασμός και υλοποίηση στοχευμένων προγραμμάτων κατάρτισης σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας στον τουριστικό τομέα
36	Παρεμβάσεις σε δημόσιους υπαίθριους χώρους, συνεδριακά και πολιτιστικά κέντρα, καθώς και χώρους πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος (μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι κτλ.) για βελτίωση της προσβασιμότητας από ΑμεΑ (
37	Ανάπτυξη υποδομών και υλοποίηση απαραίτητων έργων για τη λειτουργία αρχαιολογικών χώρων και τη μετατροπή τους σε επισκέψιμους χώρους
38	Αναβάθμιση συνοριακών σταθμών με στόχο την προσέλκυση του ευρωπαϊκού οδικού τουρισμού
39	Σύνδεση των Κέντρων Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης με κεντρικά εκπαιδευτικά προγράμματα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την καλλιέργεια οικοτουριστικής κουλτούρας και κουλτούρας υπαίθριων δραστηριοτήτων αναψυχής, στηρίζοντας την στροφή της τοπικής κοινωνίας στη μετα-λιγνιτική περίοδο
40	Αναβάθμιση του Αρχαιολογικού Μουσείου Αιανής σε κεντρικό ερευνητικό κέντρο
41	Αξιοποίηση του βυζαντινού και μεταβυζαντινού πολιτιστικού αποθέματος, με τη δημιουργία ειδικής πολιτιστικής διαδρομής που θα διέρχεται από τα κυριότερα σημεία ενδιαφέροντος των Περιφερειακών Ενοτήτων

Επισκόπηση αξιολόγησης Στρατηγικών Δράσεων Δημόσιου Τομέα για τον προορισμό

Στο Διάγραμμα αποτυπώνονται οι παραπάνω δράσεις εστιάζοντας στα κριτήρια «Ποιότητα Ζωής» και «Προϊόν και Προώθηση». Με μπλε χρώμα προσδιορίζονται οι δράσεις που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με υποδομές προσβασιμότητας. Από τις υπόλοιπες, με κόκκινο χρώμα σημειώνονται οι δράσεις που χαρακτηρίζονται από χαμηλό επίπεδο ωριμότητας / υψηλό κόστος.

- Σημαντικές και για τα δύο κριτήρια αξιολόγησης των στρατηγικών δράσεων κρίνονται οι δράσεις βελτίωσης της προσβασιμότητας και συνδεσιμότητας (2, 3 και 4). Η βελτίωση του αεροδρομίου Καστοριάς ως προς την εσωτερική συνδεσιμότητά του θα συμβάλει στην προώθηση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής (δράση 2).
- Με δεδομένο ότι ο προορισμός αποτελεί έναν από τους πιο απομακρυσμένους, ενώ προσφέρεται για την ανάπτυξη του οδικού τουρισμού είναι σημαντικές οι δράσεις βελτίωσης του οδικού δικτύου και η βελτίωση της οδικής συνδεσιμότητας με επιπλέον πύλες εισόδου όπως οι μεθωριακοί σταθμοί και το λιμάνι της Ηγουμενίτσας (δράσεις 3 και 4). Η δράση 32 (επέκτασης της σιδηροδρομικής συνδεσιμότητας) μπορεί βελτιώσει την ελκυστικότητα και τη συνδεσιμότητα του προορισμού.
- Συγκριτικό πλεονέκτημα του προορισμού αποτελεί το πλήθος των οικοτουριστικών και αγροτουριστικών δυνατοτήτων που διαθέτει καθώς και η πολιτιστική κληρονομιά. Συνεπώς, δράσεις που αναβαθμίζουν τα εν λόγω τουριστικά προϊόντα λαμβάνουν υψηλή βαθμολογία. Όπως η δράση 5 για την αναβάθμιση των μονοπατιών και περιπατητικών διαδρομών, η δράση 9 που εξασφαλίζει καλύτερη λειτουργία των αγροτουριστικών μονάδων, η δράση 18 που αφορά σε παρατηρητήρια φύσης και οικομουσειά και δράση 20 για την αναβάθμιση των υποδομών των πολιτιστικών χώρων.
- Η ανάπτυξη των οικοτουριστικών δραστηριοτήτων οφείλει να συνοδεύεται από σαφές πλαίσιο και δράσεις για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, στόχευση που είναι σύμφωνη με τις σύγχρονες αιφωρικές αρχές του τουρισμού ενώ αυξάνουν την τουριστική εμπειρία του επισκέπτη (δράσεις 7,12 και15).
- Οι άμεσες ενέργειες προώθησης και ανάδειξης του προορισμού στοχεύουν στην αξιοποίηση των στρατηγικών συνεργασιών με κοντινούς προορισμούς και στην δημιουργία ψηφιακής ταυτότητας και παρουσίας που επιτρέπει στον προορισμό να αναδείξει τα τουριστικά προϊόντα που διαθέτει και να εδραιωθεί στον τουριστικό χάρτη (δράσεις 8,10,13). Η δημιουργία του DMO (δράση 1) αποτελεί πρώτη προτεραιότητα προς αυτή την κατεύθυνση.

Στρατηγικές Δράσεις ΣΔΙΤ ή ιδιωτικής πρωτοβουλίας για τους προορισμούς της Δ. Μακεδονίας

Προϊόν	Περιοχή-Άξονας	A/A Στρατηγικής Κατεύθυνσης	Στρατηγικές Δράσεις
	Βελτίωση & ανάπτυξη υποδομών	1.1.2.	Ανάπτυξη υποδομών υδροπλάνων σε υδατικές επιφάνειες (λίμνες) της Περιφέρειας για τον εμπλουτισμό του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος
	Βελτίωση & ανάπτυξη υποδομών	1.1.4.	Νέες, σχεδιαζόμενες τουριστικές επενδύσεις στο πλαίσιο του σχεδίου δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών που αναμένεται να βελτιώσουν το τουριστικό προφίλ της Περιφέρειας όπως π.χ. οικόσυστημα οινικού τουρισμού στα πρότυπα της Βόρειας Ιταλίας με αναβάθμιση ιδιωτικών μονάδων παραγωγής και δημιουργία καταλυμάτων σε υπάρχοντα και νέα οίνοποιεία καθώς και υπερσύγχρονη κλινική φυσικής αποκατάστασης για την προσέλκυση τουρισμού και εισοδήματος από συνοδούς νοσηλευόμενων
	Αναβάθμιση & προώθηση τουριστικού προϊόντος	4.2.1.	Πρώθηση συμπληρωματικής λειτουργίας μεταξύ των Εθνικών Δρυμών και των παραποτάμιων και λιμναίων περιοχών με στόχο την προσφορά ενός ολοκληρωμένου οικοτουριστικού προϊόντος που θα συνδυάζεται με τα καταφύγια και τις ορεινές περιπατητικές διαδρομές και τα χιονοδρομικά κέντρα , ώστε ο προορισμός να υποστηρίξει τον Οικοτουρισμό σε μία διευρυμένη τουριστική περίοδο
	Αναβάθμιση & προώθηση τουριστικού προϊόντος	4.2.1.	Οργάνωση και ενεργητική προώθηση ενός ενιαίου brand του προορισμού, απαλλαγμένου από την ταύτιση της ταυτότητας της περιοχής με τις δραστηριότητες της ΔΕΗ και τις επιπτώσεις αυτών στο περιβάλλον, και συντονισμένες ενέργειες προώθησης με συμπληρωματικότητα μεταξύ των προορισμών της Περιφέρειας που θα λειτουργήσει ως ταυτότητα αναγνώρισης των προορισμών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

INSETE

Ινστιτούτο ΣΕΤΕ
Βουκουρεστίου 32
10671 Αθήνα

www.insete.gr
info@insete.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΜΠΡΟΧΗ ΜΙΚΡΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΤΕΑ & ΙΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης